

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Prasības iesniegšana Tiesā](#) > [Tiesu Sistēma \(ES Un Valstu\)](#) > [Parastās Valstu Tiesas](#) Austria

Saturu nodrošina
Austrija

Parastās valstu tiesas

Austrija

Šajā sadaļā ir sniegta informācija par vispārējās piekritības tiesām civillietās un krimināllietās Austrijā.

Vispārējās piekritības tiesas - ievads

Vispārējās piekritības tiesas ir organizētas 4 līmeņos. Pašlaik (2023. gada martā) lietu izskatīšana notiek šādās tiesās:

- 113 rajona tiesās (*Bezirksgerichte*),
- 20 reģionālajās tiesās (*Landesgerichte*),
- 4 augstākajās reģionālajās tiesās (*Oberlandesgerichte*) un
- Augstākajā tiesā (*Oberster Gerichtshof*).

Kopš 2013. gada sākuma notika rajona tiesu apvienošana un jaunizveidošana Augšaustrijas, Lejasaustrijas, Štīrijas, Zalcburgas, Tiroles un Burgenlandes zemēs, tādējādi pakāpeniski samazinot rajona tiesu skaitu no 141 tiesas līdz 113 tiesām (kopš 2023. gada 1. marta).

Sabiedrības intereses krimināllietās aizstāv šādas prokuratūras:

- 16 prokuratūras (*Staatsanwaltschaften*),
- Centrālā prokuratūra kriminālvajāšanai par noziegumiem tautsaimniecībā un korupciju (*Zentrale Staatsanwaltschaft zur Verfolgung von Wirtschaftsstrafsachen und Korruption*),
- 4 valsts virsprokuratūras (*Oberstaatsanwaltschaften*) un
- Ģenerālprokuratūra (*Generalprokuratur*).

Par brīvības atņemšanas soda izpildi atbild 28 ieslodzījuma vietas.

A. Tiesu sistēmas organizācija: civillietas un krimināllietas

Strīdu izskatīšana pirmajā instancē ir piekritīga vai nu rajona tiesām, vai reģionālajām tiesām. Piekritība civillietās parasti tiek noteikta pēc lietas veida - patstāvīgā piekritība (*Eigenzuständigkeit*), visās citās jomās - pēc strīda priekšmeta vērtības - vērtības piekritība (*Wertzuständigkeit*). Patstāvīgai piekritībai ir priekšroka pār vērtības piekritību.

Krimināllietās piekritību nosaka pēc soda, kas paredzēts par izdarīto noziedzīgo nodarījumu.

Rajona tiesas (pirmais organizācijas līmenis)

Rajona tiesas ir pirmās instances tiesas. Tās izskata:

- civillietas, kurās prasības summa nepārsniedz EUR 15 000 (vērtības piekritība),
- noteikta veida lietas (neatkarīgi no prasības summas lieluma), jo īpaši strīdus ģimenes tiesību, īres tiesību vai izpildes tiesību jomā (patstāvīgā piekritība),
- krimināllietas par nodarījumiem, kur piemērojama sods ir tikai naudas sods, naudas sods un brīvības

atņemšana uz laiku līdz vienam gadam vai tikai brīvības atņemšana uz laiku līdz vienam gadam (piem., miesas bojājumu nodarīšana aiz neuzmanības, zādzība).

Reģionālās tiesas, respektīvi, pirmās instances tiesas, (otrais organizācijas līmenis)

Reģionālajām tiesām (krimināllietās) jeb pirmās instances tiesām (civillietās) ir piekritīgas šādas lietas:

- pirmajā instancē – visas lietas, kas nav piekritīgas rajona tiesām. Turklāt tām ir patstāvīgi piekritīgas lietas saskaņā ar Likumu par civiltiesisko atbildību atomenerģijas jomā (*Atomhaftpflichtgesetz*), Likumu par amatpersonu atbildību (*Amtshaftungsgesetz*), Datu aizsardzības likumu un lietas konkurences un autortiesību jomā;
- otrajā instancē – rajona tiesu nolēmumu pārsūdzības.

Augstākās reģionālās tiesas, respektīvi, otrās instances tiesas, (trešais organizācijas līmenis)

Šīs tiesas ir izveidotas trešajā organizācijas līmenī. Tās atrodas Vīnē (aptverot Vīni, Lejasaustriju un Burgenlandi), Grācā (aptverot Štīriju un Karintiju), Lincā (aptverot Augšaustriju un Zalcburgu), kā arī Insbrukā (aptverot Tiroli un Forarlbergu).

Šīs tiesas civillietās un krimināllietās izskata tikai pārsūdzības (otrajā instancē).

Turklāt šīm tiesām ir īpaša loma tiesu sistēmas pārvaldē. Augstāko reģionālo tiesu (attiecīgi otrās instances tiesu) priekšsēdētāji ir arī atbildīgās personas par visu attiecīgajā tiesu rajonā esošo tiesu pārvaldi; pildot šo uzdevumu, viņi ir tieši pakļauti vienīgi federālajam tieslietu ministram.

Augstākā tiesa (ceturtais organizācijas līmenis)

Augstākā tiesa Vīnē ir augstākās instances tiesa civillietās un krimināllietās. Kopā ar Konstitucionālo tiesu, Augstāko administratīvo tiesu un Patvēruma lietu tiesu to sauc par Augstāko tiesu palātu. Tas nozīmē, ka pret šīs tiesas nolēmumiem nav iespējami nekādi turpmāki (valsts līmeņa) tiesiskās aizsardzības līdzekļi.

Augstākās tiesas nolēmumiem ir būtiska loma, lai nodrošinātu tiesību aktu vienotu piemērošanu visā valsts teritorijā.

Lai gan zemākas instances tiesām, pieņemot nolēmumus, nav juridiska pienākuma vadīties no Augstākās tiesas judikatūras, praksē tās parasti to dara.

B. Civilā tiesvedība

Civilā tiesvedība iedalās vispārīgajā civilprocesā, darba strīdu procesā, komercprocesā un bezstrīdus procesā.

Vispārīgo civilprocesu piemēro, izskatot visus privāto tiesību jautājumus, kuri nav piekritīgi Komerctiesām vai Darba tiesām, vai kuru izskatīšanai nav paredzēts bezstrīdus process.

C. Pārsūdzības kārtība

C.1. Pārsūdzības kārtība civillietās

Parastajā civilprocesā ir divas dažādas pārsūdzības kārtības un katra no tām var būt trīspakāpju. Strīdu izskatīšana pirmajā instancē ir piekritīga vai nu rajona tiesām, vai reģionālajām tiesām.

Ja pirmajā instancē lietu izskata rajona tiesa, tās nolēmumu var pārsūdzēt pirmās instances tiesā. Par pārsūdzību šeit lemj Apelācijas lietu senāts.

Ja pirmās instances tiesa izskata lietu pirmajā instancē, tās nolēmumu var pārsūdzēt otrās instances tiesā, kur par sūdzību lemj otrās instances Apelācijas lietu senāts.

Otrās instances tiesas tikai pārbauda pirmajā instancē pieņemto nolēmumu. Tāpēc tās izskata lietu, pamatojoties tikai uz pieteikumiem, kas bija iesniegti pirmās instances tiesā līdz procesa mutiskās daļas beigām, un līdz minētajam brīdim zināmajiem un iesniegtajiem faktiem. Otrās instances tiesas var izlemt lietu pēc būtības

(apstiprinot vai grozot nolēmumu). Šajā nolūkā tās var – pirmajā instancē iesniegto pieteikumu un faktu robežās – pilnībā vai daļēji atkārtot lietas izskatīšanu vai to papildināt, tās var arī atcelt pirmās instances tiesas nolēmumu un uzdot tai lietu izskatīt no jauna, vai arī noraidīt sūdzību.

Lietās, kurās izšķirams tiesiski nozīmīgs jautājums, ir iespējams iesniegt pārsūdzību arī Augstākajā tiesā.

Augstākā tiesa lemj tikai par tiesību jautājumiem un, pieņemot nolēmumu, tai ir saistoši iepriekš konstatētie fakti. Tādējādi tā novērtē tikai uz minētā pamata pieņemto nolēmumu pareizību vai konstatē iepriekš notikušā procesa spēkā neesamību un ierobežotā apjomā arī procesā pieļautās kļūdas. Augstākā tiesa nav tikai kasācijas instance; tā var lietu izskatīt arī pēc būtības (apstiprinot vai grozot nolēmumu), atcelt iepriekš pieņemtos nolēmumus un uzdot pirmās vai otrās instances tiesai izskatīt lietu no jauna, vai noraidīt sūdzību.

Pirmajā instance lietas vairumā gadījumu izskata tiesnesis vienpersoniski (un tikai lietas, kur prasījuma summa pārsniedz EUR 100 000, pēc vienas puses pieprasījuma izskata koleģiāli trīs tiesneši). Otrajā instancē lietas izskata koleģiāli trīs tiesneši, Augstākajā tiesā lietas izskata koleģiāli pieci tiesneši. Ja jāizskata tiesību jautājums, kam ir īpaša nozīme (piemēram, pastāvošas tiesu prakses izmaiņas), to Augstākajā tiesā izskata tā sauktais papildinātais senāts, kas sastāv no vienpadsmit tiesnešiem.

C.2. Pārsūdzības kārtība krimināllietās

Kriminālprocesā lietu var izskatīt divās instancēs.

Ja pirmajā instancē nolēmumu pieņem rajona tiesa, var iesniegt:

- sūdzību par nolēmuma spēkā neesamību,
- pārsūdzību par notiesājošo spriedumu un piemēroto sodu.

Attiecīgā reģionālā tiesa par pārsūdzību lemj triju tiesnešu sastāvā.

Ja reģionālā tiesa viena tiesneša sastāvā lemj kā pirmās instances tiesa (par visiem kriminālpārkāpumiem un noziegumiem, par kuriem maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz laiku līdz 5 gadiem, piemēram, apzināti nepatiesas liecības sniegšana tiesā), var iesniegt:

- sūdzību par nolēmuma spēkā neesamību,
- pārsūdzību par notiesājošo spriedumu un piemēroto sodu.

Attiecīgā augstākā reģionālā tiesa par pārsūdzību lemj triju tiesnešu sastāvā.

Ja reģionālā tiesa pieņem nolēmumu pirmajā instancē, piedaloties tiesas piesēdētājiem vai zvērinātajiem, sūdzība par nolēmuma atcelšanu jāsniedz Augstākajā tiesā. Ja pārsūdzība attiecas tikai uz piemēroto sodu, to izskatīs attiecīgā augstākā reģionālā tiesa.

D. Tiesiskās aizsardzības līdzekļi

Parastajā civilprocesā pirmajā instancē pieņemtos nolēmumus var apstrīdēt, kā tiesiskās aizsardzības līdzekli izmantojot apelācijas sūdzību. Apelācijas sūdzību var iesniegt visās lietās, pamatojoties uz tiesiskā novērtējuma spēkā neesamību vai nepareizību, un atsevišķās jomās vai lietās, kur prasības summa pārsniedz EUR 2 700, arī pamatojoties uz procesa kļūdām vai faktu nepareizu konstatēšanu.

Otrajā instancē pieņemtos nolēmumus var apstrīdēt, kā tiesiskās aizsardzības līdzekli izmantojot kasācijas sūdzību. Taču šis tiesiskās aizsardzības līdzeklis Augstākajā tiesā (atkarībā no jomas) ir pakļauts dažādiem ierobežojumiem. Parasti Augstākā tiesa izskata tiesību jautājumus, kam ir īpaša nozīme; tāpēc šāda tiesību jautājuma pastāvēšana ir priekšnoteikums, lai Augstākā tiesa pieņemtu kasācijas sūdzību. Turklāt atsevišķās jomās otrās instances tiesas nolēmumi lietās, kurās prasības summa nepārsniedz EUR 5 000, nav pārsūdzami, vai otrās instances tiesai ir jāsniedz piekrišana kasācijas sūdzības iesniegšanai Augstākajā tiesā (tieši vai iesniedzot jaunu pieteikumu), ja prasības summa nepārsniedz EUR 30 000.

E. Juridiskās datubāzes

[Austrijas Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnē](#) ir sniegta vispārējā informācija par Austrijas tiesu sistēmu.

Vai piekļuve juridiskajai datubāzei ir bez maksas?

Jā, piekļuve Austrijas Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnei ir bez maksas.

Noderīgas saites

[Lietu piekritība tiesām – Austrija](#)

■ Lapa atjaunināta: 11/09/2023

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.